

Rhodesia i Sydafrika til at yde engelske Varer Beskyttelse paa lignende Maade. Dette, i Forening med forskellige bekendte Udtalelser fra den engelske Regering, peger formentlig paa Muligheden af saadanne fremtidige Endringer i den engelske Toldpolitik, at vi ikke kunne undlade at tage Hensyn dertil i vor Toldlovgivning. At alle andre betydnende Nationer i Verden for Tiden holde fast ved en mere eller mindre udpræget Protektionisme, er jo velbekendt.

De sidste Martier have været Vidne til et meget betydeligt Opsving i den danske Industri; herom vidne bl. a. følgende Tal: I 1889 stod der under Fabrikstilskyndet 1949 industrielle Virksomheder med 42,506 Arbejdere, i 1897 2881 Virksomheder med 64,176 Arbejdere, hvilket er en Fremgang af 48 pCt. Vort Land synes altsaa under den nuværende Toldlovs Herredømme at være naaet frem til en Udvikling, der giver de bedste Løfter for dets Evne til i en overfluelig Fremtid at tilkæmpe sig økonomisk Uafhængighed. Men endnu er der meget at erobre fra Udlandet: i de sidste Aar har Indførselen af færdige Industrivarer til Forbrug her i Landet beløbet sig til en Værdi af ca. 150 Mill. Kroner (i 1896 149,0 Mill., i 1897 148,7 Mill. Kr.). Det maa da være en højst vigtig nationaløkonomisk Opgave at søge at opretholde den Udvikling, som kan føre til Erobringen ogsaa af dette store Arbejdsfelt fra Udlandet; ville vi ikke i dette Djemed yderligere styrke vor egen Produktions Vilkaar, maa vi dog for Tiden afholde os fra enhver Svækkelse af dens Stilling i Forhold til Udlandets mægtige Fabrikindustri.

Sluttelig skal jeg tillade mig at henlede Opmærksomheden paa den særlige Fare, som vilde ligge i Hensyntagen til disse Forslag til mindre Nedsættelser i Toldbeskyttelsen, som kunne tage sig Beskyttende ud ved deres tilsyneladende Moderation. Som Regel støttesse disse Forslag paa Forsikringer om, at den eller den større Fabrik nok vil kunne udhold dem. Men hvad en stor, rodfæstet, vel indarbejdet og kapitalstærk Fabrik kan taale, vil ingen Begynder kunne bære; deri ligger Faren ved disse Nedsættelser. De ville saa godt som aldrig komme Forbrugerne til gode, men de ville standse Udviklingen af ny Virksomheder her i Landet og skabe et faktisk Monopol for et Aantal af bestaaende store Virksomheder. Men en saadan Beskyttelse vilde besidde Protektionismens Fejl uden at eje dens Fordele; det bør netop, i hvert Fald i et Land som vort, være Toldbeskyttelsens Hovedopgave at sætte Begyndere i Stand til at arbejde sig op og derigennem fremkalde talrige danske Virksomheder.

Det bør vistnok siges, at Toldkommissionen — hvis fortjenstfulde Arbejde i øvrigt fuldt ud anerkendes — har styrket den Tilbøjelighed til smaa Nedsættelser, mod hvilken der her advares, ved i noget for høj Grad at bygge sine Undersøgelser paa store industridrivendes Forhold. Særlig for de smaa og begyndende Virksomheders Skyld er det af Bigtighed, at Toldbeskyttelsen ikke nedsættes under en vis Grænse, og det er særlig paa disse Vegne og i deres Interesse, at Fællesrepræsentationen — der nu tæller 197 Haandværker- og Industriforeninger med over 38,000 Medlemmer — har protesteret imod en Svækkelse af det danske Arbejdes Værn og herved paa ny henvender sig til det høje Landsting med en indtrængende Anmodning om, at dette som hidtil vil yde sin kraftige Bistand til Opretholdelsen af den Toldbeskyttelse for dansk Industri og Haandværk, som hidtil har været dansk Arbejdsflid og Foretagelseksaaand en saa gavnlig Støtte.

P. J. B.

Erhbødigst

Axel Mejer,
f. L. Formand.

Ful. Wulff.